

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JÓZSEF
UGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 297. szám
Wolf Dezső könyvnyomdája.

A munka kezdetén.

Kunszentmárton, szeptember 10.

Szeptember a fölfrissülő élet hozza a városba. Mint a méhkasba visszarepülő méhek, haza igyekeznek az emberek is.

Szeptember virradtával megkezdődik a friss, a nyüzsgő élet. A város egyhangu tünysága, egyhangu képe mintha máról-holnapra változott volna át. Önkéntelenül arra gondolunk, hogy népes városok mozgatói az iparnak, a kereskedelemnek. Szeptember pedig határozottan fordulót jelent az ipar és kereskedelem terén. Nemcsak a könyvkereskedők, hanem a ruhásboltok, kalaposok, cipészek is remegve várják a szeptembert. A holt szezon ez a hónap váltja föl. Ilyenkor tér haza a diáksereg, a nyár elől falura menekült s a városi lakásokból kitzott hivatalnokai kar, fölfrissült idegzettel, kipihent lélekkel.

A nyár elején néptelenné és csönnessé vált utcát, frissé varázsolja az iskolába tóduló tanulóifjúság, a hivatalokba visszatérnek a hivatalnokok s a napi adminisztráció száraz cséplése helyett, megindul a komolyabb, az elevenebb munka.

A munkába állt emberek hazatértével összes társadalmi intézményeink fölélénkülnek. A régen vajudó megyei és városi ügyek elintézése most már időszerű lesz. Hihető, hogy azok nem feneklenek meg a nyári csönd kátyujában, hanem azok megvalósítását siettetik az emberek, a kenyérkereső polgárok érdeke.

Az állami, a megyei, városi élet zavartalan folyása pedig, kihat mindenre, a mi a polgárság életével összefügg. Az ipar és kereskedelem forgalma kézenfekvő és világos. Maga a kultúra is elevenebb, mert az ipari és kereskedelmi élet föllendülésével a színházak, társaskörök, egyik szórakoztató és művelődési eszközük is, keresve keresik az igények kielégítését.

A csönd, a nyugalom, a pár heti egyhangúság talán jó volt a pihenésre, arra, hogy esztendő fátárságunkat feledhesse és új erőforrásokat szezzen ifjúságunknak a további tanulásra, melyet a fejlődő élet napról-napra jobban követel, talán jó volt arra, hogy a megfáradt embereknek egy-két heti gondatlan napokat szerezzen, de elmúltával

köszöntsük ime a szeptembert, mely a munka megkezdését jelenti. Azért a munkáért, mely egyre erősebb embert követel, a ki az életet esiszolni, nemesbété, élvezhetőbbé tudja varázsolni. Ebben a gondolkodásnak olyan perspektívája nyílik, amelyben aztán ember legyen, aki megfelel az élet feladatának.

A fölfrissült utcának kenyér után szaladó népe, az intenzív erővel megindult ipari és kereskedelmi életet sejteti, hogy hova-tovább mindjobban növekszik a produktív munkások száma és így a panaszok is apadni fognak. Így a szeptember az ember reményét is elevenebbé teszi.

Köszöntünk tehát életet hozó szeptembert, mert régen várjuk a panaszok szűnését, magát a friss, intellektuális életet, mely kielégíti a munkában s ebből a hazának, megyének, városnak és emberiségnek haszna, öröme és élvezete van.

Az alkohol ellen.

Kunszentmárton, szeptember 10.

A társadalmi múzeum igazgatósága az ország törvényhatóságaihoz az alkoholizmus elleni küzdelemben való segítség iránt megkereséseket intézett. A megkeresés elmondja, hogy a népbetegségek között az alkoholizmus hazánkban is erősen pusztít és társadalmi különbség nélkül szedi áldozatait első sorban közvetlenül azok köréből, a kik szesz italokkal élnek és a kik közül számosan testben s lélekben megrokkannak az alkohol pusztítása folytán. De kártevő hatásuk megnyilvánul a szesz italoknak abban is, hogy a test ellentálló képességeit leszállítják és így számos más betegség, különösen pedig a tüdővész kifejlődését elősegítik. Az alkoholizmus folytán azonban nemcsak károsodnak, akik e szenvedélynek hódolnak, hanem mások is. Az alkoholizmus szoros összefüggésben áll a bűntényekkel és balesetekkel; mint csiraméreg, okozója az utódok elfajulásának. Számot tevő tényező az alkohol a nép gazdasági életében is, mert a szesz italokra költött pénz a legjobb esetben is felesleges, kidobott költség, mely a háztartás egyensúlyát megrontja, ha ugyan nagyobb bajnak nem válik kulforrásává.

E megismerés folytán mindinkább erősödik a társadalom körében az a törekvés, hogy az alkoholizmus rombolásainak gátat vessünk.

Az alkoholizmus legjobb ellenszerének az állami beavatkozást szokták feltüntetni. A

külföldi példák azonban behízonnyították, hogy ez csak akkor vezet célhoz, ha ez irányban intenzív felvilágosító munka folyt. — Minden törvény és rendelet pontos végrehajtásának a közvélemény meggyőzésében van a leghatalmasabb támasza. E felvilágosító munka támogatására vállalkozott a Társadalmi Múzeum, midőn alkoholelles központot létesített, melyben minden érdeklődő ingyenes felvilágosítást nyerhet az alkoholelles küzdelem tudományos és gyakorlati kérdéseiről. A Társadalmi Múzeum nemcsak állandó alkoholelles kiállítását és gazdag szakkönyvtárát bocsátja az érdeklődők rendelkezésére, hanem alkoholelles népies röpiratok és füzetek jutányos beszerzéséről is gondoskodik. A felvilágosító előadásokhoz szükséges szemléltető táblázatok és a vetítéshez szükséges diaposzítiveket is rendelkezésére bocsátja az előadóknak, sőt hatósági felhívásra hajlandó a központból előadókról is gondoskodni.

Felkéri mindezek alapján a Társadalmi Múzeum igazgatósága a törvényhatóságokat, hogy ezen intézményt fontos szociál higiénikus munkájában támogassák az által, hogy területükön a községek vezető embereit, ugyszintén a nagyobb iparvállalatokat és a szociális tevékenységű testületeket ezen intézménynek alkohol ellenes munkálkodására figyelmeztetik s az alkoholizmusnak saját hatáskörükben való leküzdésére serkentik.

A tiszainokai önkéntes tüzoltó-testület.

Kunszentmárton, szeptember 10.

Lapunk legutóbbi számában irtunk a tiszainokai tüzoltó-testületben támadt viszályról és kifejeztünk annak, hogy a parancsnoknak és a tüzoltó-testület tagjainak állandóan a legteljesebb összhangban kell működni, mert ha egyetértés nincs, úgy az a nemes intézmény, melyre oly nagy szükség van, felbomlik. Ugy látszik, a viszály még mindig fennáll a tiszainokai tüzoltó-testületben, mit bizonyít az alábbi levél. Pedig nagyon kár veszekedni. A mit nagy fáradtsággal megalkottunk, azt ne engedjük feloszolni, mert akkor hol marad a cél, mit kitztünk magunk elé.

Nem polemizálok a levélíróval, nam tartom szükségesnek, hogy állításait cáfoljam, mert amit a tiszainokai tüzoltó-testület határozata kommentárjaként irtam, az a teljes igazságnak megfelel. Egy testületnek a helyzet magaslátán kell állnia és nem szabad

kicsinyeskedni. Ha a parancsnokban meg van a bizalom, azt követni kell. Vezető nélkül egy testület nem existálhat. Nem tartom helyesnek, ha egy új testületben, mindjárt a kezdet-kezdetén, viszály üt tanyát és a tagok, kik pedig lelkesen esküdtek fel a zászlóra, nem fogadnak szót a parancsnoknak.

De hadd beszéljen a levél:

E lap legutóbbi számában foglalkozott parancsnokunk és a testület működésével, midőn a lapot a kezembe vettem, s a testületre vonatkozó cikket elolvastam, azt tapasztaltam, hogy a parancsnok ur nem tud már másképp a testülettel szemben ellenszenvet gerjeszteni.

Ami a parancsnok ur lemondását illeti, az tagadhatatlan, hogy lemondott állásáról e lap multkori számában közölt indokok alapján. Az 1-ső pontban felhozott indokait a közgyűlés mérlegelve, el is fogadta, de a második, valamint a harmadik pontban felsorolt indokokat nem fogadta el s nem is fogadható el, mert nemhogy nem segítkeznek a többi tisztársai, hanem igenis a legnagyobb odaadással s a legnagyobb pontossággal végzik a reájuk bízott munkát, sőt mi több, meg történt az a dolog, hogy egy táncmulatság alkalmával sem a testületbe el nem jött, sem a mulatságra, tehát most az intézkedés kire vár, mint az alparancsnokokra. Azonban szabad legyen megjegyezni, hogy egyes esetekben a főparancsnok ur rossz néven vette az alparancsnokoknak az önjogulag való intézkedését, tehát kétségbe sem vonható, hogy a többi tisztársai neki egyáltalában nem segítenének.

Arról pedig, hogy a főparancsnok ur egyes pártoló taggal nem a legjobb viszonyban van, a tüzoltó testület szintén nem tehet, s azért nem szabad a testület érdekeit olyan hamar a szem elől eldobni, hanem azért van a közgyűlés, tessék előterjesztéssel élni annak a tagnak a kizárása iránt, aki a testülettel szemben ellenszenvet tanusít s az majd intézkedik.

Továbbá, midőn a főparancsnok ur a közgyűlési határozatot megkapta, semmit sem várva, küldi azonnali újból való lemondását s az összes szerelvényét, tehát már ebből kitűnik, hogy nem dolgozott olyan ambícióval, a milyennel kellene s nem gondolkozott e tekintetben komolyan, mert ha a főparancsnok ur egy kissé is komolyan gondolkodik, akkor nem dobja el mindjárt maga elől a testület érdekeit, hanem megvárja, míg a közgyűlés a felmentvényt megadja.

Ami pedig a jegyzőkönyv megfogalmazását illeti, az vita tárgyát sem képezheti. Hogy egy okleveles tanító fogalmazni nem tud, honnan tudja ezt a dolgot állítani? Talán a jegyzőkönyvi kivonatból, abból ugyan meg nem állapíthatja s a közgyűlésen sem volt, hogy esetleg a közgyűlés másképp határozott volna, tehát ezt az állítását ezennel visszautasítom.

A rossz tüzoltókra pedig annyit írok, hogyha a pásztor jó, akkor a nyáj is jó. Így vagyunk mink is. A főparancsnok ur egész éven át egyszer sem hívta össze a legénységet s azt sem kérdezte tőlük, hogy bí-e vagy bá, tehát itt nem a nyáj a hibás, hanem a pásztor. Eltekintve attól, hogy községünkben a tüzoltótestület mind paraszt emberből van, de azért legalább havonként egyszer gyakorlatozni lehetett volna, azonban ez a dolog a parancsnok urnak esze ágában sem volt.

Tehát az elősoroltakból hol van most a komoly munka, ki gondolkozik energikusan s ki viseli a tüzoltó-testület érdekeit a szíven. Az én szerény gondolkozásom az, hogy nagyon kár volt a főparancsnok urnak a szerény testületünk működését a lapban firtatni s ez a dolog nem a vice lapba való, mert a hol olyan nehezen lehet fentartani egy tüzoltó testületet, mint Tiszainokán, akkor nem szabad egy fő-

parancsnoknak a dolgot olyan flegmatikusan felfogni.

Az én szerény nézetem arra vall, hogy tüzoltó-testületünk nem fog feloszlani, mert azért talán annak is vannak támogatói s ha legrosszabb esetben, a mi majdnem kizárt dolog, hogy feloszoljon, de ha mégis bekövetkezne, nézetem szerint abból semmiféle baj nem hárlana senkire.

Karkus János
p. jegyző.

Hirek.

Kunszentmárton, szeptember 10.

— **Személyi hír.** Dr. Kiss Ernő kerületünk országgyűlési képviselője folyó hó 8-án Kunszentmártonba érkezett. Innen Mesterszállásra ment a bucsura. Képviselőnk az esti vonattal utazott vissza Szolnokba.

— **A Duna-Tisza csatorna.** Talán senki sem siratta el őszintebben Hieronymi Károly volt kereskedelemügyi minisztert, mint a Duna-Tisza csatorna hívei, ezek között pedig különösen a csongrádi irány által érdekelt alföldi lakosság. Mindjárt gondolták, hogy Hieronymi halálával nem oly biztos már a csongrádi irány, de talán az egész csatornaépítési terv sem, mint volt annak előtte. A Duna-Tisza csatorna s különösen a csongrádi irány híveinek aggodalma nem volt alaptalan. A kereskedelmi minisztériumból kiszivárgott hírek szerint Lukács László pénzügyminiszter a ki most a kereskedelmi ügyeket is vezeti, a Duna-Tisza csatornáért éppen nem lelkesül. A pénzügyminiszter természetesen első sorban a jövedelmezőség szempontjából tekint minden állami vállalatot s a körülbelül 50 millió koronába kerülő Duna-Tisza csatorna nem mutatkozik valami első rangú üzletnek. Lukács László elrendelte, hogy a Duna-Tisza csatorna tervével a kereskedelmi minisztériumban egyáltalán ne is foglalkozzanak. Szóval, ez a kérdés teljesen lekerül a kereskedelmi minisztérium programjáról. Valamikor, később majd ha sok pénze lesz az államnak, ismét előveszik a Duna-Tisza csatorna ügyét. Addig, különösen a gabonaforgalomra való tekintettel, műutak építésével, fejlesztésével és javításával fogja szolgálni a kereskedelmi minisztérium az alföldi lakosság érdekeit.

— **Bucsu Mesterszállásán.** Minden évben szeptember 8-án, kisasszony napján tartják a bucsut Mesterszálláson. A bucsura el szoktak látogatni a környékbeli községek ajtatos hívei. Az idei bucsura is nagy számban jelentek meg a környékbeli lakosok. Délelőtt 10 órakor szentbeszéd, utána pedig ünnepi istentisztelet volt. Délben Bene Mihály plébános és Virág Miklós jegyző ebédet adtak vendégeik tiszteletére. Részt vett a bucsun kerületünk országgyűlési képviselője, Dr. Kiss Ernő, ki az egész napot Mesterszállásán töltötte.

— **Felszólamlás.** A Körös-Tisza-Maros ármentesítő társulat szavazattal bíró névjegyzéke a község házában közszemlére van kitéve. A névjegyzék elleni felszólalások a társulat központi választmányához folyó hó 30-ig adandók be. Névjegyzékbe fel vannak véve: Ambrusz Gergely, dr. Bozóky Árpád, az előjáróság, Fazekas Gáspár, F. Kiss József, Kovács S. József, Kövesdi Károly, Papp Kálmán és Samu László.

— **A csongrádi plebánia.** A csongrádiak szerelme nem lankad volt plebánosuk, a áisnévre vegődött Hegyi Antal irányában. Most, hogy Porubszky József elhalálozásával megüresedett a csongrádi róm. kath. plebánosi állás, ismét plebánosnak szeretnék a plebánosi hivatalról a püspökével történt ismeretes összetűzése miatt lemondott Hegyi

Antalt, a ki ez időszerint Csongrád városának főbírája. Nagy népgyűlés is volt ebben a tárgyban a napokban. A népgyűlés elhatározta, hogy monstre deputáció megy a váci megyés püspökhöz, rábírandó azt a csongrádiak szándékának támogatására. A püspök azonban értésére adta a csongrádiaknak, hogy hiába való lenne a deputálás. Tiltja a kánon, hogy a lemondott plebános újból aktiv plebános lehessen. Hegyi Antal tehát csongrádi bíró marad s nem lesz többé csongrádi plebános.

— **Felhívás.** Felhívhatnak mindazok, a kik szeszitalok kimérésével vagy kismértékben való elárusításával nem foglalkoznak és saját termésű borukat vagy annak egy részét maguk fogyasztják el, illetőleg saját házuk népe fogyasztja el s az így elfogyasztott bor után a kedvezményes boritaladót (hektóliterenkint 11 kor. 38 fill. helyett 5 kor 38 fillt) akarják fizetni, hogy ebbeli igényeiket a szüret megkezdése előtt, de mindenesetre szept. 15-ikéig a községi előjáróságnak az igény bejelentésének átvételével megbízott tagjánál Lengyel Balázs községi tanácsosnál jelentsék be. Ha a bortermelő nem abban a községben lakik, a hol a bor terem, a kedvezményes boritaladó fizethetése iránti igény annál az előjáróságnál is bejelentendő, a mely a termelés helyére illetékes. Ugyanilyen szabályok állanak fenn a gyümölcsbor kedvezményes boritaladójára nézve is.

— **Eljegyzés.** Pásztí Albert fiatal iparos a napokban tartotta eljegyzését Hegedüs Ilonkával.

— **Halálozás.** Kuncze Imre, Törökszentmiklós ny. főjegyzője 78 éves korában elhunyt. Kuncze Imre, mint az országos jegyzői egyesület egyik megalapítója és évtizedeken át elnöke országos névre tett szert a magyar közigazgatás embereinek és urimodora, összekötőjei folytán tekintélyt is szerzett egyesületének. Sőt vezérszerepet vitt a megyei közélet terén is, mint a 67-es kormányok lelkes híve és támogatója. De mindennél maradandóbb nyomot hagyott maga után, mint Törökszentmiklós volt főjegyzője. Mint ilyen megmutatta, hogy nagyközségi szervezettel is lehet egy községet felvirágoztatni, jól adminisztrálni és boldoggá tenni. Az ő érdeme, hogy Törökszentmiklós egyike azoknak a tiszta színmagyar nagy községeknek, ahol rend és tisztaság uralkodik és a hol a jövő nagyság feltételei készen vannak. A már huszonnégyezer lakosú Törökszentmiklós méltán sirathatja elcsúszott egykori főjegyzőjét. Kuncze Imre nyugdíjazása óta igen csendes ember lett; közügyekkel nem foglalkozott s nem vett részt a politikai küzdelmekben, rendkívül bántotta az, hogy hosszú eredményes működésének elismerésül csak koronás érdemkeresztet eszközöltek ki részére. Ez nagyon sértette hiúságát és megkeserítette utolsó éveit. Halála alkalmával Szolnok-megye székházán is kitézték a gyászlobogót.

— **Regruta-bál.** A tiszakürti regruták f. hó 17-én a nagyvendéglő helyiségében táncvigalmat rendeznek, melyre a beléptidij személyenkint 1 korona. Kezdeté este fél 8 órakor.

— **Vásár.** Szentesen az országos vásár folyó hó 16-án és 17-én tartatik meg, hova vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— **Helybeli iparos sikere.** A szentesi róm. kath. egyház által építtetni szándékolt központi elemi iskola és bérház összes bádogos munkálatait 10,000 korona értékben, a szentesi és más vidéki bádogosokkal szemben Berta Gyula helybeli bádogosmester nyerte el.

Tüzek. Folyó hó 7-én csütörtökön nagy tűz volt a Szontag majorban. A délutáni órákban a Haraszty major felől kigyuladt egy 30 öles árpa kazal. A majorbeliek a kunszentmártoni tűzoltóktól kértek segítséget, ahonnan ki is vonultak a tűzoltók a vész színhelyére. Alig hogy megkezdtek az oltást, a majorban kigyuladt egy 32 öles istálló. Tűzoltóink nagy erőmegfeszítéssel dolgoztak, míg a tüzet lokalizálni bírták. A kár 10000 korona. — Tiszakürtön Léderer Gyula gazdaságában nagy tűz volt. Egy rozs asztag és a cséplőgép égett el.

Spiegelberg tanár írja: A bereslauri kir. nőgyógyászati klinikán szerzett tapasztalataim alapján szívesen bizonyítom, hogy a természetes **Ferencz József**-keserűvizet huzamosabb időn át is lehet használni, anélkül, hogy bajt okozna, vagy biztos hashajtóhatását elvesztené. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

Betörés. Szelevényen Hamari Pálnak korcsmája és üzlete van. Vasárnapra virradóra föltörték az üzletet, a tolvaj a kasszában levő készpénzt vitte magával, valamint néhány árucikket is ellopotott. A nyomozás megindult. Az üzletben egy mindenestre a tolvaj által hátrahagyott férfi papucsot leltek. Ennek a gazdáját keresik, de mindeddig eredmény nélkül.

Kivonat az anyakönyvből. Kunszentmártonban 1911 szeptember 3-tól szeptember 10-ig születtek: Fazekas Angela, Kómár Erzsébet, Fazekas Lambert, Oláh József, Huszár Mihály, Molnár Ferenc, Szabó Mária, Barizs Mária. — Házasságkötés nem volt. — Elhaltak: Kiss Lajos 12 éves, Kardos Mihály 2 éves, özv. Tóth Andrásné Kiss Klára 77 éves.

Szinészet.

Füredi Miksa színigazgató hétfőn kezdte meg előadásai sorozatát. Szinrekerült Bakonyi Károlynak „Az obsitos” című operetteje.

Eltekintve az ujonnan szervezett társulat kezdeti nehézségeitől az előadás bár kissé darabos és nehézkes, de azért élvezhető volt.

Kedden Kada Eleknek „Helyre asszony” című történelmi színműjét adták színészeink. Már az érdeklődés is nagyobb volt a közönség részéről, a szép számmal összejött publikum zajos tapsal honorálta a szereplők ambiciózus játékát.

Itt meg kell emlékeznünk Zilahinéről, a társulat primadonnájáról, aki ügyes játékaival, kedves modorával már is megnyerte a kunszentmártoni színházat pártoló publikum szimpátiáját.

Elsőrangú játékot produkált Füredi igazgató kis szerepében: a lótozsért játszóta, (birinyi embert) minden egyes szavát a közönség hangos nevetése követte.

Pethő Miklós Bocskai huszárt Szilágyi Béla játszotta, akinek hangja kellemes, szép terjedelmű, de még nagy iskolázásra szorul.

Szerdán a „Kormánybiztos”, Guthy Soma vigjátéka került színre. Az előadás jó volt. Jardekné szerepében kiváló volt Zilahiné, míg Zilahi Lajos meglepő ügyes játékot mutatott a gróf Tallyay szerepében.

Csütörtökön Lehár gyönyörű operettejének, a „Luxemburg grófja”-nak gyászos

előadását láttuk. E silány előadás egyik fő okát a szerep nem tudásban kell keresni, a másik oszlopos hiba pedig a jól szervezett orkeszter már-már tűrhetetlenné váló és ideggyötrő cincogása. Már elgondolni is abszurdum, hogy egy egész operette áriát hogyan lehet egy szál hegedű mellett leénekelni hatásosan; és a körülmény a színész dolgát is rendkívül megnehezíti. Bármily szépen és jól énekeljen az a színész, vagy színésznő, illúziókat egészen lerontja a zenekar förtelmes játéka.

A darabban ügyesen játszottak Zilahiné, Zilahi és Óvári Rózsi.

Pénteken Farkas Imrének „Iglói diákok” című énekes daljátékát játszották.

Óvári Rózsika tűnt ki kedves, megkapó játékaival. Az öreg korcsmáros szerepben kitűnő volt Füredi.

Ugy látszik, hogy fokozatosan jobban sikerülnek az előadások s remélhetőleg a jövő heti műsor már sokkal kielégítőbb lesz. Most érkezett a társulathoz két új tag, akik a Cigányszerelmben felléptek.

A szombati előadásról jövő számunkban referálunk.

Az igazgató figyelmébe ajánljuk, hogy a színlap osztásra nagyobb gondot fordítsanak; sokan panaszkodnak, hogy színlapot nem kapnak, amely körülmény tartja őket vissza a színház látogatástól.

Heti műsor:

Vasárnap: „Aranykakas”.

Hétfőn: „Szabinnők elrablása”.

Kedden: „Kuruzsló”.

Szerdán: „Elvált asszony”.

Csütörtökön: „Muzsikus lány”.

Pénteken: „Cigányszerelm”.

Szombaton: „Babuska”.

KÖZGAZDASÁG.

A méhésztendői szept. hóban

Irta: Kiss János, az „O. M. M. E.” szak tudósítója.
Tiszakürt, szeptember hó.

A méhek betelelése.

Elérkezett az idő, hogy megkezdjük a családok átvizsgálását. Legfőbb dolog az anya állapotának meghatározása. Kimerült, öreg anyák ez évben termékenyült anyával felcserélendők. Ingó szerkezetű kaptárban könnyen felismerhető az anya, mert a szétszedett lépéptímenyen szemtől-szembe láthatjuk, a kasban azonban kissé nehezebb a felismerés. Kasban, ha 10—12 kiló nehézségű az, elegendő méze van, a lépeket nyissuk szét s ha a lépek közepén zárt soru költést látunk, az anya jósága mellett bizonyít, bátran hagyhatjuk telelőre. Ingó kaptároknál először a népes és mézkészlettel bőven rendelkező törzseket vegyünk berendezés alá, hogy az ezektől nyert mézfeleslegből a gyengébbeket segíthessük. A népes, jó anyával bíró családokat 16—18 keretre teleljük be és pedig a következő módon: Kiszedjük az összes kereteket a kaptárból. A kiszedett keretből 2 keretet beteszünk a homlokfalhoz, a felső kereten legyen himpor és fedett méz, az alsóban himpor méhkenyér. Utána felül 5 mézzel telt fedett, alul ugyanannyi himporos és félig fedett, alul részben himporos és félig mézzel telt keret jön, melyben költés és peték is láthatók, utána felül 2 jó félig mézzel telt és fedett, alul szintén mézes keret teszünk, végül 1—2 kevésbé mézes kerettel zárjuk a sort.

Gyengébb törzsek, ha anyjuk kifogástalan és népességük megtölt 3—4 lép utcát,

szintén teletelhetők be. Rendezésük 12—14 keretre terjed, itt is mint az erősebb törzsnél: a homlokfalhoz felül jön egy kevésbé mézes, alul részben himporos üres keret. Utána felül 4 mézzel telt befedett, alul fiasításos és félig mézes keretek, ezek után felül 1 vagy 2 jó félig mézzel telt bepecsételt, alul félig mézes kerettel zárjuk a sort a szerint, hogy 12 vagy 14 félkeretre teleljük-e a családot. Gazdag törzseknek 7—8 kiló, gyengébbeknek 5—6 kiló mézet teszünk téli ételmül. Az igen gyenge törzseket egyesítsük. Az anyát reggel elpusztítjuk s estefelé berakjuk a meganyátlantított kistörzset az egyesítendő család mézürébe, előbb a földödeszkákon kevés rést csinálva, reggelre szépen bevonul a nép. Kasoknál kidobolás és a gyengébb anya kiforgása után való egyesítés a legcélravezetőbb eljárás. Az egyesítés ilyen időszakban igen könnyen megy.

Méhek etetése szükségből.

Ha nem gyűjthetett elegendő télrevaló ételmezt a család, étetnünk kell. Szükségből való etetésre csakis tiszta mézet használunk. Higitott méz ilyen esetben nem való. A cukorral való etetés sok pepecselést s körülményes eljárást igényel s mégsem oly célszerű, mint a mézzel való etetés. A mézet nagy adagokban, este adjuk be a családnak annyit, amennyit egy éjjel felhordani képesek. A beadott adagok mennyiségét össze számítva, ha a szükséges mennyiséget már beadtuk, fokozatosan abba hagyjuk az etetést. A szükségből való etetést aug. vége, de legkésőbb szeptember első felében okvetlen befejezzük, hogy ideje legyen a családnak a felhordott méz befödésére mivel a födetlen méz könnyen erjedésnek indul, vérhast kaphat tőle az etetett család.

NYILT-TÉR.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Válasz Österreicher Henriknek.

Ön a „Közérdek” f. évi 35-ik számában figyelmeztetést tesz közém, hogy vevői részletfizetést nálam ne teljesítsenek, mert Ön varrógép- és kerékpárüzletét megszüntette és tölem, mint ügynökétől a megbízást megvonta.

Az Ön állítása roszakaratu valótlan, mert a köztem és Ön között 1910 szeptember 6-án írásba is foglalt szerződés szerint Ön elismerte, hogy az üzlet közös tulajdonunk volt. Ekkor a közösséget ugyanezen szerződésben megszüntettük, a többi között azon feltétel mellett is, hogy az üzlet kizárólag az én tulajdonomat képezi, ugyanazon naptól továbbá ki lett kötve az is, hogy a kint levő követelések közül a szerződéshez fűzött jegyzékben foglaltak az én és az Ön közös tulajdonunkat képezik. A szerződés aláírása után pedig szóbelileg megállapítottunk néhány oly követelést, mely csak megrendelésnek volt tekinthető, — miután a vevők árut még nem kaptak az üzlettől — hogy ezek az én tulajdonomat képezik.

A dolog illetén állásakor a rosz akarata mellett, melyet irányomban vélek, hogy fejtett ki: még a tudatlanságot is szemére lobbantam, mert így fére vezeti az én, az üzlet átvételétől akadt vevőimet s kárt tesz nekik, ha azokat esetleg perelnem kell.

Egyidejűleg pedig felhívom Önt, hogy a szerződésben nevezett közös követelésekről 8 nap alatt számoljon el, mert ellenesetben bíróság útján fogom Önt elszámoltatni.

Kunszentmárton, 1911 szeptember 10.

Ország Lipót.

Cserépkályhákat

mélyen leszállított árak mellett csak Bozsik Kálmán cserépkályha és majolika edénykészítőnél lehet beszerezni. A legszebb kiállítás és kitűnő fűtőképességért kezeskedem. — Jó munka és versenyképességért számos arany és ezüst éremmel kitüntetve. : : **Bozsik Kálmán,** cserépkályha és majolika edénykészítő Kályhám vételkötelezettség nélkül megtekinthetők. **Kunszentmárton, Kerületiház-utca 49. szám.**

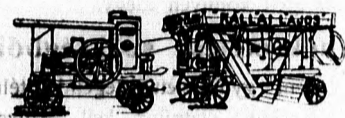
„A köztudatba ment át“

hogy csakis

Kállai LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghíresebb motorszéplőkészleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot, melyet ingyen bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel!

4206/1911. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir. kincstár végrehajthatónak Erki Szabó Imre végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 107 kor. 88 fill. tőke, ennek 1911. évi február hó 14-től járó 5 százalékos kamata, 14 kor. 20 fill. végrehajtási már megállapított, valamint a jelenlegi 13 kor. 30 fill. és a még felmerülhető költségeknek kielégítése végett az 1881. 60. t.-c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében a kunszentmártoni kir. járásbíróóság területén levő, Szelevény községben fekvő, a szelevényi 558. sz. betétben A 11—2. szsz. 690. és 691. hrsz. 690. hrsz. szántó a rét-dűlőben 16 n.-ól alatt felvett, Erki Szabó Imre (nős Györi Viktóriával) tulajdonánál bejegyzett jószágtestre 986 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeltetik.

1. Az árverés megtartására határidőül **1911. évi október hó 6-ik napján d. u. 3 órája** tüzetik ki Szelevény községhez.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási ár kétharmad részén alól nem fog eladatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelt 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni és az 1908. 41. t.-c. 25. §-a értelmében az, aki a kikiáltási árnál magasabb ígéret tesz, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ha ennek eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

Kunszentmárton, 1911 július 21.

Dr. Pokomándy
kir. albiró.

A kiadmány hitelűl:

Donánszky,
kir. tkvvezető.

Uj cipész üzlet.

Alulírott tisztelettel értesitem Kunszentmárton nagyérdemű közönségét, hogy helyben, **Weisz Ignác Mátyás-király-utoai házában** (polgári iskola mellett) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

cipész üzletet

létesítettem. Amidőn erről a mélyen tisztelt közönséget értesitem, — **kifogástalan, tartós, jó és olcsó** cipőim előállításáról kezeskedem.

Kérem a n. é. közönség szives támogatását.

Tisztelettel

Szanda Antal

cipész.

Üzlet és ház

eladás, esetleg haszonbérbeadás

Kiss Imre kereskedőnek a körösparti

háza üzlettel,

melyben trafikengedély és korlátolt italmérési engedély is van, két üzlethelyiséggel, három szobás lakással, két konyhával, két raktárral és egyéb mellék-helyiségekkel, kis kerttel, a házhoz az ártévíz is be van vezetve,

eladó, vagy haszonbérbe kiadó.

Ugyancsak Kiss Imrének a Wesselényi-utcában ujonnan épülő házána október 1-től egy uri családnak való

utoai lakás, kiadó.

Két polgárista leányt
kosztra és lakásra elfogad.

Értekezni lehet Kiss Imre üzleti házána a Körösparton, 1341. szám alatt.

Őszi idényre

remek mintázatu és kitűnő minőségű

divatszöveim

érkeztek, melyekből a legmodernebb

szabás szerint olcsó árak mellett

készítetek mindenféle férfiruhát.

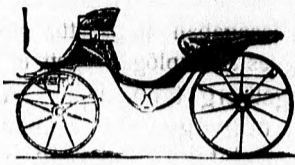
Kiss Péter

férfiszabó, Batthyány-utca.

Egy fiu tanulóknak felvétetik.

Olcsó tüzifa!

Elsőrendű bükkhasábfá (görcs- és rothadásmentes) a Körösparton eladó.
Betekintsi gőzmalom és gőzfürész.

Karsai Ferenc

kovács mester

Kunszentmárton, régi posta-utca

Készít minden fajtájú hintókat és

féderes kocsikat.

Több évi, nagyobb kocsigyárakban szerzett, tapasztalatai folytán ajánlja magát uraságok és magánosok figyelmébe.

JAVÍTÁSOKAT elfogad.

Ugyszintén elvállal mindenféle gazdasági szerszámok készítését is.

Hívásra bárhol megjelen.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni, hogy **Kunszentmártonban, Kerületiház-utca 23. sz. a.**

agyagkályha és diszedény

műhelyt létesítettem s midőn ezt becses tudomására hozom, felhívom figyelmét, hogy nálam mindenféle kályha a legnagyobb hőfokot kiálló agyagból készül, a világos színeket előformázással látom el és a mázat a fehér szintől kezdve bármely kívánt színben állítom elő különböző mázak és oxydok hozzáadásával és minden darabot gondosan és feszült figyelemmel dolgozok ki. Törekvésem oda irányul, hogy minden vevőmet úgy a csinoság, szépség és tartósság tekintetében teljesen kielégítem.

Végül megemlítem, hogy elvégeztem az állam által fenntartott **agyagipari szakiskolát**, a hol alkalmam volt e szakmában mindent a legmodernebb módon elsajátítani és **Budapestben dolgoztam a világhírű Zsolnai-féle és Grübel-féle gyárakban** több éven keresztül.

A fent elsoroltak arra jogosítanak, hogy kérjem becses pártfogását és ismerősei között vállalatom terjesztését.

Tisztelettel

Tóth András

kályhás.

Fixfizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. — Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht bankház részvénytársaság
Budapest, Ferenciek-tere 6.

Két vidéki polgárista

fiu- vagy leánygyermek teljes ellátást kaphat **Herzog József** községi fogyasztási adókezelőnél.

Hirdetmény.

A Kunszentmártoni Malom-Társaság október 1-én, délután 2 órakor, a község háza tanácstermében

gyűlést tart,

melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

T á r g y:

A vezetőség jelentése a részvényjegyzés eredményéről s ebből kifolyólag a társaság megalakulásáról.

A tárgy fontosságára való tekintettel felkérjük a részvényeseket, hogy saját érdekükben is pontosan jelenjenek meg.

A vezetőség.

Pénz.

Felhívjuk a földbirtokos urak szíves figyelmét

4 és 4 1/2 százalékos

alapkamatu törlesztéses kölcsönre, mi földbirtokra igen kedvező feltétellel és fizetési módzatokkal lesz engedélyezve, **régebbi drágább kamatu** kölcsönöket átcserejlük, conventálunk bélyegmentesen törlesztéses kölcsönre.

Felvilágosítást díjmentesen adunk.

Trencsényi és Heller

központi jelzálogbank és váltóüzlet,

SZOLNOK, közvetlen a személypályaudvar közelében.

4102/1911. sz.

*Árverési hirdetményi kivonat.

Hajdu Lajos és társai végrehajthatóknak özv. Hajdu Sándorné Jóljárt Eszter ugyanis mint kiskoru Hajdu Sándor, Ferenc, Lajos, Béla és Imre t. és t. gyámja végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 45 kor. 30 fill. perköltés, 16 kor. 80 fill. végrehajtási már megállapított, valamint a jelenlegi 13 kor. és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett az 1881. 60. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a kunszentmártoni kir. jbiróság területén levő, Tiszaug községben fekvő, a tiszauzi 108. sz. betétben A l. 1-2. ssz. 100. hrsz. (udvar a beltelekben) és 101. hrsz. (ház, udvar és gazdasági épüet) alatt felvett, kiskoru Hajdu Sándor, Ferenc, Lajos, Béla és Imre tulajdonánál bejegyzett jóságtestre 1200 kor., a tiszauzi 109. sz. betétben A l. 1-4. ssz. 411. hrsz. (szántó a Boespart dülőben), 662. hrsz. (szántó a Szárazlegelő-dülőben), 1725. hrsz. (szántó az ugi Rétság-dülőben) és 1814. hrsz. (szántó a belső Nagyhat-dülőben) alatt felvett kiskoru Hajdu Sándor, Ferenc, Lajos, Béla, Imre és László nevéen álló jóságtestre 285 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban következő feltételek mellett elrendeltetik.

1. Az árverés megtartására határidőül **1911. évi október hó 2-ik napjának d. e. 10 órája** tüzetik ki Tiszaug község házához.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadrészen alól nem fognak eladatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben fvgay az 1881. 60. t.-c. 42. §-ában jelzett ár olyammal számított és az 1881 nov. 6-án 3333. szám alatt kelt i. m. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni és az 1908. 41. t.-c. 25. §-a értelmében az, a ki a kikiáltási árnál magasabb ígérlet tesz, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ha ennek eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

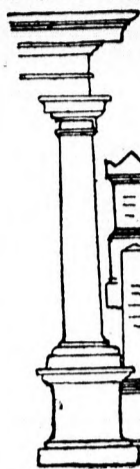
Kunszentmárton, 1911 július 18.

Dr. Pokomándy s. k.
kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:

Donányszky
kir. tkvezető.

Kunszentmárton és vidéke n. é. közönsége körében még mindig sokan vannak, kik nem bírnak tudomással arról, hogy Kunszentmártonban rövid idő óta egy mai kor igényeinek teljesen megfelelő

sirkőraktár és kőfaragó-műhely

létezik.

Dusan berendezett raktáramban mindennemű és alaku bel- és külföldi **granit, márvány és homokkő** anyagból készült mindenféle alaku **sirkővek 10-2000 koronáig** nagy választékban vannak.

Ezenkívül felvállalom a **sirboltok előállítását sirszegélyeket vasrácsoszattal** vagy annékül, valamint a **sirkőveknek temetőbeni felállítását**, ugy helyben mint vidéken a legnagyobb pontosság mellett, saját felelősségemre igen szerény árákért.

Főtörékvésem oda irányul, hogy nálam a munka ugy kivitelben, valamint tartóságában és a lehető olcsó árban ugy a fővárosi, valamint bármily vidéki hasonlítottal a versenyt szíjlárdul kiállhassam.

A temetőben levő siren:lékekre vésések és aranyozások, valamint régi márványkövek újra fényezését jutányos árban elvállalom.

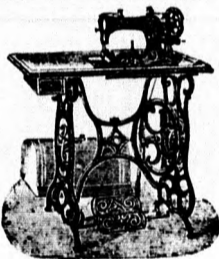
Végül van szerencsém b. figyelmébe hozni, miszerint kívánatra személyesen dus mintáimmal és bővebb értesülés végett saját költségemre megjelenhetek anélkül, hogy azért legesekélyebb megtérítést igényelnék.

Magamat becses pártfogásába ajánlva vagyok kiváló tisztelettel

PÁL ISTVÁN, kőfaragómester.

Két drb 4 méteres vas-sin eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

HAZUG

hirdetésekre ne hallgasson, mint mélyen leszállított árák és más egyéb hazugságok, mert mindenki tudja, hogy a legjobb

varrógépek és kerékpárok

legolcsóbb árban

Ország Lipót

kizárólagos varrógép és kerékpár raktárában szereshetők be

KUNSZENTMÁRTON, (Vasut-utca, az ipartestülettel szemben, 6 évi jótállás mellett. Kényelmes havi és heti részletfizetés.

Plissirozások minden nagyságban készítettnek.

CSÉPLŐKÉSZLETEK.

A legújabb rendszerű **benzin, nyersolaj- és gőzüzemű cséplőkészletek, malomberendezések és alkarészek**, mindennemű **mezőgazdasági gépeket** szállítunk, azoknak kifogástalan üzeméért a legmesszebb menő felelősséget elvállaljuk.

Malmok átalakítását, szak- **hengerek** rovátkolását és csiszolását

elvállaljuk, ugyszint- **gazdasági gépek** gyors és megbízható

javitását, gőzkazán falrepedés és egyéb bármily öntött és kovácsol tárgyak autogén-forrasztását. Csereüzleteket előnyös feltételek mellett kötünk. Olcsó árák és kedvező fizetési feltételek mellett. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk

Egyben felhívjuk a földbirtokos urak figyelmét az általunk készített tízedes és százados mérlegekre, ugyszintén elvállaljuk bármilyen mérlegek javítását és újra hitelesítését.

Trencsényi és Heller

SZOLNOK,

malomépitészet, gazdasági gép és mérleggyár.

DÉVAI JENŐ

órás, ékszerész, látszerész, varrógép és kerékpár nagy raktára
Kunszentmárton, piactér, a gyógyszerár mellett. Fióküzlet: Öcsöd, Békésmegye.

Értesítem a nagyközönséget, hogy Kunszentmártonban a piactéren levő óra és ékszerüzletemet tetemesen megnagyobbítva, abba nagy

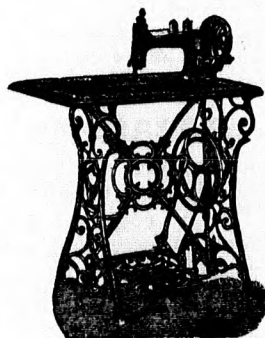
VARRÓGÉP-RAKTÁRT

létesítettem. Raktáron tartok óriási választékban minden újabb, modern szerkezetű

varrógép és kerékpárokat,

de csakis a

a legfinomabb gyártmányokat, úgy, hogy minden gépért több évi írásbeli jótállást vállalok.

Kényelmes részletfizetés!

Mindennemű varrógép és kerékpár alkatrészeket a gyári áron árusítok. Tölcséres és tölcsérnélküli

GRAMOFONOK ÉS LEMEZEK

állandóan raktáron vannak.

Lemezek darabja 2 k. 80 f. 10 drb vételnél 1 drbot ingyen adok.

Jegygyűrűk

és mindenféle legdivatosabb

menyasszonyi ékszerek

óriási nagy választékban olcsó áron kaphatók.

Arany-, ezüst-, acél- és nikkell-órák dus választéka.

Mindenikért 2 évi jótállást vállalok. Mindennemű javítások elfogadtatnak.

Szemüvegek orvosi rendeletra is kaphatók.

Valódi tajtékpipák a legolcsóbb áron.

Veszek és becserélek régi aranyat és ezüstöt.

Tisztelettel

DÉVAI JENŐ.